

# PODACI O PROJEKTU

Zdravlje je Zakon!

Bosna i Hercegovina - Juni 2024



Schweizerische Eidgenossenschaft  
Confédération suisse  
Confederazione Svizzera  
Confederaziun svizra

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini



Više od 20 godina Švicarska aktivno podržava napore zdravstvenih institucija u Bosni i Hercegovini – kao ključni partner i donator u zdravstvenom sektoru – da ojačaju sisteme primarne zdravstvene zaštite u zemlji, zaštite zdravlje stanovništva i smanje teret nezaraznih bolesti.

Promoviranje zdravog životnog stila bez duhana jedan je od važnih faktora u prevenciji bolesti među stanovništvom. Finansijski troškovi potrošnje duhana i proizvoda na bazi duhana u BiH su alarmantni: iznose 900 miliona KM na godišnjem nivou, uključujući direktne i indirektno troškove zdravstvenog sektora i troškove vezane za gubitak produktivnosti zbog invaliditeta i prerane smrti.

Švicarska podržava zdravstvene institucije u jačoj kontroli potrošnje duhana. Projekat se fokusira na doprinos mobilizaciji zajednice u stvaranju okruženja koje podržava zdravlje, ohrabrujući ljude da preuzmu odgovornost za svoje zdravlje i donose zdravije izbore.

PROI godinama radi na unapređenju politika kontrole duhana u Bosni i Hercegovini, posebno se fokusirajući na tehničku podršku Federalnom ministarstvu zdravstva u izradi nacrtu novog zakona o kontroli duhana u FBiH, zalažući se za njegovo usvajanje i podržavajući njegovu implementaciju. Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana i drugih duhanskih proizvoda u FBiH usvojen je u maju 2022. godine. Njegova primjena je počela u maju 2023. godine, a njegova potpuna primjena očekuje se 13. juna 2025. godine, uključujući i kazne za nepoštivanje definisanih mjera.

Međutim, mnogi akteri u javnom sektoru, vlasnici preduzeća i ugostiteljski objekti odlučili su da svoje objekte oslobode pušenja i prije zvanične primjene Zakona. Analiza koju su proveli mladi volonteri PROI-a pokazala je da 74% ugostiteljskih objekata u FBiH poštuje zabranu pušenja, dok 26% ne poštuje propise. U okviru projekta, PROI je pokrenuo kampanju "Zdravlje je zakon" i započeo online mapiranje ugostiteljskih objekata bez duhanskog dima u FBiH.

Zakon je rješenje za zaštitu onih koji su nepušači i imaju pravo živjeti u svijetu bez duhanskog dima. Važno je napomenuti da su u okruženju bez zakonskih regulativa ugrožene grupe (posebno djeca, trudnice i stariji građani) prve žrtve negativnih efekata konzumacije duhana.

Ako se zabrane propisane zakonom ne primjenjuju pravilno od početka, to može dovesti do nepoštivanja zakona, štete po povjerenje javnosti, pravnih izazova i povećanih rizika po javno zdravlje. Da bi se ovo spriječilo, ključno je unaprijediti kapacitete aktera i podići svijest javnosti za uspješnu implementaciju zakona i promoviranje zdravih stilova života u ranoj fazi.

Projekat je razvijen kroz participativni pristup, uključujući javne zdravstvene ustanove, civilno društvo, opštine, lokalna preduzeća i organizacije

## O PROJEKTU

**Naziv:** Poboljšanje okvirnih uvjeta za okruženje koje podržava zdravlje i poticanje ljudi da preuzmu odgovornost za svoje zdravlje i da donose zdravije odluke

**Domen:** Javne zdravstvene ustanove, civilno društvo, opštine, lokalna preduzeća i organizacije.

**Država/Region:** Federacija Bosne i Hercegovine (FBiH)

**Implementator:** Udruženje Progresivni razvoj organizacija i individua (PROI)

### Partneri:

Federalno ministarstvo zdravstva, Zavod za javno zdravstvo FBiH, Evropska unija u BiH, Ambasada Švicarske u BiH, Ured Svjetske zdravstvene organizacije u BiH, Zagovarački odbor mladih

### Osnovne informacije:

Postoji jasna potreba da se poboljšaju okvirni uslovi za promociju zdravlja, kao što su oni koji se odnose na kontrolu duhana. U okviru projekta, nevladine organizacije, mladi, predstavnici medija i institucije angažovani su na stvaranju okruženja koje podržava zdravlje, motivišući građane i relevantne aktere da preuzmu odgovornost za javno zdravlje i odaberu zdravije alternative.

### Cilj projekta:

Glavni cilj projekta je doprinijeti mobilizaciji zajednice u stvaranju okruženja koje podržava zdravlje, ohrabrujući ljude da preuzmu odgovornost za svoje zdravlje i donose zdravije izbore.

**Vrijednost projekta:** BAM 295,250.00

**Period trajanja:** 10.05.2023. - 09.11.2024.

## Together, we move forward

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini  
Zmaja od Bosne 11, RBBH Building, object B, BiH-71000 Sarajevo  
Tel. +387 33 27 58 50, +387 33 25 40 30, Fax +387 33 57 01 20  
E-Mail: sarajevo@eda.admin.ch  
[www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina](http://www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina)

[eda.admin.ch/sarajevo](http://eda.admin.ch/sarajevo)

[SwissEmbassySarajevo](https://www.facebook.com/SwissEmbassySarajevo)

[SwissEmbassySarajevo](https://www.youtube.com/SwissEmbassySarajevo)

[SvicarskauBiH.ba](https://www.svicarskaubih.ba)

[SwissEmbassySarajevo](https://www.instagram.com/SwissEmbassySarajevo)

